

naturligt var, til Mennesker, der havde Ret til at prædike, og som ikke vare inde under kultusministerielt Regimente. Da jeg tilfældigt hørte til den Slags Mennesker i dette Land den Gang, havde jeg baade den Glæde og Ære at være med til under beskudne Forhold at støtte denne Menighed under dens første Kamp for at bevare sin Stilling indenfor den danske Folkekirke. Jeg har nu altid regnet Frimenighedsbevægelsen for at være indenfor den danske Folkekirke kirkeligt talt. Vi maa nemlig skelne mellem disse Menigheds lovformelige Stilling og deres kirkelige Stilling. Disse Menigheder kæmpede for at bevare den aandelige Forbindelse med den danske Folkekirke, og de bevarede den derved, at de selv hævdede, at de stod paa Folkekirkens Grund. Nu tør jeg ikke bruge et saadant Udtryk som Lære og Ritus, efter at vi have faaet at vide, hvilke farlige Konsekvenser der ligger deri, men de hævdede i alt Fald, at de stod paa fælles Grund sammen med Folkekirken i dens Helhed, og der var mange indenfor Folkekirken, som hjalp dem til at bevare og styrke dette kirkelige Fællesskab. Selvfølgelig, rent lovformelig, havde de kultusministerielle Cirkulærer Ret, hvad Kultusministeren ogsaa nu har antydet i sin Tale, og Frimenighederne bøjede sig ogsaa den Gang for den ydre Retsordning, men det ejendommelige var, at under en stiltfærdig Udvikling nu gennem 25 Aar have de bevaret Forbindelsen saaledes, at det nu føles som en naturlig Ting, ikke blot at Sognepræsten kan have Fællesskab med dem paa den Maade, at han har Lov til at prædike i Frimenighederne, men det føles ogsaa som en naturlig Ting, at der i disse Paragraffer gives Frimenighedspræsterne en Ret, som de for Resten allerede i ret udstrakt Grad have benyttet uden at have videre Tilladelse dertil. Det er jo ejendommeligt for vor Folkekirke, at der staar ikke saa faa Ting i vore Love, som den stille Magt har i alt Fald svækket en god Del, men jeg mener alligevel, at det har sin Betydning, at det her fastslaaes ved Lov, hvad Livets stille Magt har vist var Tilfældet. Det er Betydningen af denne Lov, og det er vel ogsaa det, den særlig sigter paa, ligesom den vel ogsaa sigter paa, at naar dansk-amerikanske

Præster, som have en Gerning at gøre mellem danske Mennesker ovre i Amerika, komme her til Landet, skal det ikke, hvis de træffe en Præstebroder indenfor Folkekirken, som har Lyst til at laane dem sin Prædikestol, være en tvivlsom Ret, hverken for dem, der ville laane, eller for dem, der ville benytte sig af Laanet, men det skal være hævdvundet, at de have Lov til under deres Ophold her i Landet, naar de kunne komme til det, at øve en præstelig Gerning her i Landet. Jeg mener, det styrker Fællesskabet noget mellem Folket her og dem, der færdes ovre i Amerika, og jeg anser det for noget godt.

Det er de to væsentligste Ting, jeg har set i det første Forslag. Jeg kan godt se, at noget af det, som det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) omtalte, ogsaa ligger deri, men vist ikke i saa høj Grad i Øjeblikket. Jeg vil haabe, at dette Forslag maa gaa igennem. Det er jo ikke revolutionært i nogen Maade, og det vilde vel heller ikke gaa an at komme med noget revolutionært i det andet Ting, for saa vilde det vel slet ikke vinde Bifald der. Det bestaar af ganske jævne og skikkelige Paragraffer, som fastslaa, hvad Livet har godtgjort gennem de sidste 25 Aars kirkelige Udvikling, og jeg tror, det er sundt og naturligt, at vi faa dette Forslag gjort til Lov.

Jeg skal dernæst gaa over til det andet Lovforslag, som det vel sagtens vil blive vanskeligere at faa gennemført, medens jeg gaar ud fra, at det første Lovforslag trods det, at det maaske kan indeholde nogle Kim til en fremtidig Udvikling, dog vil faa en forholdsvis let Gang igennem det andet Ting. Lovforslaget om Menighedsraad har baade givet den højtærede Kultusminister og nogle af Ordførerne Anledning til at gaa noget tilbage i den historiske Udvikling, og jeg vil gerne tillade mig paa et enkelt Punkt at gøre det samme. Jeg tror, at den danske Rigsdag fortjener en stor Tak af den danske Folkekirke eller Statskirke, hvilket Navn man nu vil foretrække, thi jeg mener, at den danske Rigsdag har handlet uhyre varligt gennem de godt og vel halvt hundrede Aar, den har haft med den danske Folkekirkens Sager at gøre. Og for den store Varsomhed med at gribe